

BỘ-YAN-Y
QUẢN-LÝ
Giá bán nhứt trình
AN-HÀ
Trọn năm..... 5000
Sáu tháng..... 3000
Giá bán riêng nhứt
trình L'APPEL
Trọn năm..... 6000
Sáu tháng..... 4000
Giá bán chung hai bón
Trọn năm..... 10000
Sáu tháng..... 6000

AN-HÀ-BÁO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NAM
EDITION EN QUOC-NGU DE L'APPEL

Organis d'Informations Agricoles, Commerciales et Industrielles
NHÀ BÁO Ở TẠI BƯỚNG - Boulevard Delanois - CANTHO
Directeur Politique: TRẦN-DẠC-PHIA

PHẠM-KÝ-XƯƠNG
CHỦ-BỐT

Về việc mua bán hay là
mua nhứt-trình hay là gởi
bài đăng báo xin dè cho
cho M. Đỗ-văn-Y quản-ly

Lúc mua báo xin các
ngài chiếu cõi, gởi số tiền
luôn, bón-quán lấy làm
thẩm cõi.

XA-PHU LUÔC LUẬN

Xin buộc xa-phu ở Chau-thanh CANTHO phải mặc y phục xa-phu
lúc di rước đưa hinh-khach

Người Langsai kêu là "pousse-pousse", dịch ra cho trúng nghĩa thi Annam kêu là "xe-dày". Nhưng mà tiếng tục thường gọi là xe-kéo, vì dùng trước xe tay nắm hai cái gong mà chạy thi mới có thể chạy mau và quanh-quèo lại qua đè hòn là đúng ờ au xe mà dày tới. Và kể ờ ai chè cái kiệu xe này, có thể dùng trước mà kéo, chè chàng có thể dừng sau mà dày tới cho được. Nghe đâu xe này chè-tạo ra bởi người Nhứt-bón, chè chàng phải ở bên Âu-Mỹ bày ra. Như vậy thi người phương tây muôn dịch ra cho trúng cách hành động của thứ xe này thi phải kêu là "tire-tire" mới phải. "Tirer" là "kéo"—còn cái xe-kéo lè nên gọi là "tire-tire" mới đúng nghĩa cho. Đây là nói cho trúng tiêng mà nghe, chờ bì-nhân cùng rõ: hè cái tiêng nào mà thiên-hà dà kêu thành tục rồi, thi chàng đè gi mà cái-doi lại cho được !?

Đây xin bàn về nghệ kéo xe. Cái nghệ này, phản nhiều thiên-hà cho là đê-tiên. Phương ngôn tây có nói: il n'y a pas de sot métier, mai il n'y a que des sottes gens, người thi có người họ tiêng, chè nghệ chàng có nghệ họ tiêng! Đã biết vậy, nhưng mà nghệ kéo xe thiên-hà lại cho là họ tiêng, bởi chung ở nước nào, ở xứ nào cũng vậy, hè xe có kéo đi thi người ta chỉ dùng thứ vật: là ngựa, trâu, bò, et ô, v.v...chè chàng có xứ nào thiên-hà lại bắt người ta di kéo xe bao giờ?!? Cõi mà ở xứ mình đây, người ta lại có một hàng người di tranh cái nghệ của thú vật, là nghệ di kéo-xe. Như thế thi bảo sao thiên-hà chàng cho là nghệ đê-tiên cho được! Người ta mà kéo xe thi thành ra ngựa ngự-ri, xứ nào mà có thứ ngựa-người? có phải là xứ Đông-Pháp này chăng! người nước nào mà có thứ ngựa-người? có phải là người Annam minh cháng? Nghỉ lại mà buộc cho người minh làm chút. Người Nhứt họ chè kiệu xe ra, chè dè bón cho dân nước nào muôn kéo thi mua mà kéo, chè họ vẫn biết cái nghệ kéo-xe là nghệ hèn mạt, nên họ cầm dân của họ chàng được làm nghệ ấy. Người Tao sang kiêu cư (ở đâu) xứ mình, họ nghèo, đang là bài luận là nghệ nào, miễn làm có tiền mồi thèn là quí, thè mồi: họ cũng rõ ràng nghệ kéo-xe là hèn mạt, nghệ của trâu-ngựa thú vật, nên họ cũng tránh mà không làm nghệ đó, dẫu đổi-rách cách gì họ cũng cam-tâm, để kiêm nghệ khác mà làm, thè là hèn, nếu minh không biết mặt nó,

họ cầm cương đánh xe - kiên, xe mui, chè chàng hé chịu làm ngựa người bao giờ! Đầu cho đèn: bọn chà-và hắc-quil, Chà-và Chau-giang; bọn Cao-mèn, dàn Léo, dàn Mường, dàn Máng, chúng nó, dà ràng còn dính một chút ít cái lót già-mang hù-lau, sánh với dân ta hiện giờ thi vẫn còn thua kém bé ván-minh tri-thức, nhưng mà chúng nó cũng biết cái nghệ đó là xâu, là hèn mà chưa thay; than ôi! ngầm cõi càng thêm ngán cho dân tộc mình; xú-sò của mình, dà nước của mình, mà có một hạng dân kia lại chàng chịu khó tám kiêm lây một cái nghệ gi khác mà nuôi lò miêng, dè di công lung làm thân trâu ngựa sớm kéo xe cho ông tây này di, chèu kéo xe cho chú chét nó, mai kéo xe cho anh chà kia, họ ngồi vách-dốc trên xe, dưới mình lại có dò sái, miêng la è, ép...chết nỗi cho dân Annam ta chưa!?

Hạng tri-thức vẫn xòn-xan trong lòng về nồng-nối dân cùng minh một giòng một nồi làm dều nhớ-nhủt ờ, thèm ước trong lòng, thè náo cho họ được mau tinh bạch thi gọi là một đếu seh nước ngọt, bò nghệ này, sang nghệ khác lập thè sah-nhai cho vè-vang thè-thông của dân minh. Dè đâu: dà chàng dàm bớt chút nào, lại xem một ngày một tảng thi có. Ày cùng bời kè có tiền ham lợi, cứ sầm thêm xe; còn hiện nay mắt thường thấy mỗi ngày, nhứt là bọn binh dân ở Quảng-ngãi, Bình-dịnh, Phú-Yen, dàn nhau vào Nam-kỳ, phản nhiều lại thích cái nghệ ngựa - người lám. Nhưng thi còn mong gì cho giút, cho "tày-chay" được cái nghệ kéo-xe của phu-dân nước Annam.

Nói qua xa-phu, bóc-xa - bì-nhân biết thông chí tiền phi, ăn-nâng bò ác đào bạch dâu, thi minh còn sai-sót mà lại tội nghiệp cho kè biêt-phanh-xa-phu của chúng nó lúc dèn xe dèn Chau-thanh kiêm mồi. Chúng nó buộc phải có y-phục xa-phu cho đê phân biệt; chàng rò sao tại Chau-thanh CANTHO này, xa-phu lại không có y-phục riêng của chúng nó?? sô xe-kéo trước dèn 300 có dù, sô xa-phu thật là nhiều, song mạnh ai có y-phục gi thi mặc này, tên thi áo trắng, tên thi áo đen, tên thi áo vàng, có tên thi ở trán trại-trại chay, tội ngày đang lung ra ngoài nắng, nám đèn, mộc thích lây làm lòn-xòn, không thử tự phân-biet gi cả! Rõi có khi xây ra việc di xe-kéo bị mất đồ-vật, rồi muôn tiêm tên xa-phu dì-cùng minh mà han-hỏi dâu cho nó dừng mò, để kiêm nghệ khác mà làm, thè là hèn, nếu minh không biết mặt nó,

Sao là quân tú? Sao là tiêu nhơn?

Cài-lương hương-tục

(Tiếp theo)

Phận làm gái có bón đức tua áo lanh mà mặc cho ảm thân, thèn dêu cho là bọn tiêu nhơn, quân khôn-nạn. Ôi! có phải vây đầu!! lời luân trên dây, qui ống hảy bảy tài tháng đức vi tiêu-nhơn: nghĩa là chưa tài mà không có đức ày là tiêu nhơn. Mả doi nay sắp ngurge quan tú, song còn giàn một đếu là: lại là tài tháng đức vi quan-tú, đức ngurge quan tú phải có lượng biến tháng tài vi tiêu-nhơn; nêu rập vây cà ti-sira luôn cầu hiên vi quan tú, ngũ vi tiêu-nhơn, lại là: ngũ vi quan tú, hiên vi tiêu-nhơn, được.

Bài trước bì nhản dà bón vê cuộc đầu «Bánh mứt Annam». Nay lại bón thêm ít nghệ mỹ-thuật khác. Trong nghệ mỹ-thuật duy có nghệ chun-don là nhỏ mọn hơn hêt, song xem ra Annam ta ít có người biết cách chun-don. Nơi dinh dám, quan, hòn, tang, tè, có khi thèy họ sắp đặt mà bát nực cười. Riêng nghỉ cho người minh có tánh lười biếng, không chịu tim tàn nén mới ra cơ đổi. Mỗi chút mồi mướm, mỗi chút mồi mua, không chịu học hành xem xét. Coinh họ chun-tú linh (Long lán, qui, phụng) trên dia quâ-tú dê theo các bản nghi dô thi có khô gi, mà trong trăm người mới có một đời người biết dọn!

Cách chun phi cảm diệu thú dà nói ở trên cùng là món mỹ-thuật vừa đẹp vừa lảm, cho đèn người ngoại quốc, cung biêu đồng tình khen hay chịu xào vây. Vài cái vò bông nhàn lồng, một trái ờ dò, it là trang nguon, trái thơm, trái móng tòi, bông dừa non họ chun thành một con phụng. Xảo, xảo thiệt, dem những hoa nay trái kia, sáp nén một con chim, một con cá hả châng cho là xảo sao? Bởi xảo, bời lè nén cõi khi mướm thư chun một dia an công ba bón đồng bạc. Minh không học chí cho quá dặng ra dưng rạp ăn tiễn, nhưng cũng phải đê ý xét xem, hâu dèn cõi như vậy giúp cho bà con lâng giêng một là cho người biết cơ xảo, hai là đê ờn riêng lai vê sau, cõi kè đèn dinh dám, dà chàng quang tâm vào nghệ mỹ-thuật nhỏ nhen ờ thi thoái, lại ngồi vit dòc, kiêm rượu chè nhậu cho say sura, làm vờ lờ công ăn việc làm của người, đê tiêng nhơ cho trẻ nhò chè bai!

Trong làng, nêu muôn chán

nghèo mà sanh thời siêm-dêm, nghèo mà xu quyền phu thê, nghèo mà không biết trọng danh-giá, kê vai cho chúng còng ờ là nghèo sanh thời tê tiêu-nhơn.

Nói tóm lại là người có kiền thè cao xa, có độ lượng-lớn, có chí-khi sâu hay thương người hiền, hay giúp kè khó, chàng mang cuộc công-danh tiến tài trước mặt, mà quên cầu nghĩa khí trung hiếu trên đầu, thi gọi là người chí quan-tú vậy.

NGUYỄN-SANH-KIEM
tư: Lê-thùy.
Rạch Gains (CANTHO)

Người quân tú thi có đức cao như thè, chè như đời nay hè ai giàu, cõi là được làm quan thi

đến là người qian-tú, bực trung phu tài cõi; còn kè nghệ hèn không thi làm sao mà hỏi chè ra được.

Thè là một đếu bát tiện, chàng những chè xa-phu mà thèi, lại còn cho các vị hành khách là khác nõa. Vậy, vi sự hieu-ich chung, xin quan Chù-tinh và ông Cò sô tuân thành CANTHO buộc các chè sâm xó-kéo phải sâm y-phục cho mỗi tên xa-phu của họ, được tránh các đều bắt tiện phòng khi có xảy ra.

CANTHO: Thủ-Trung

Còn nghè mà sanh trộm cướp,

Cô-Nguyệt-Hương

Cô-Nguyệt-Hương là một cuốn truyện Tiêu-thuyết mới xuất bản trong tuần tháng Janvier 1926. Tác giả cuốn truyện này là cô Hồ-thị Quê ở Cần Thơ. Cuốn truyện dày trát 50 trang kể sự lich của một nàng nǚ-brut-tai-bô Cô-Nguyệt-Hương bị làm nghe lời xảo-trá của chàng Nguen-xuan-Tiều mà gây tình kêt nghĩa, tưởng cung chàng dâm ám đay-en-hai, trầm năm to-tóc. Thi dào yêu em chở rong-túy, phủ mai-triết ngàn cùa yên nhì. Nào có dè đâu: lòng chàng lại thay trắng đổi đen, không sao có trước, phom-phinh lời hoa-nghẹt, đưa-dòng giọng tưống-ba, gat gầm gâi xuân phải thất thà vỉ minh, rồi học theo thói Sà-Khanh Vượng-Bé il Cho hay thèn đạo chí công, cầu như ta ưng hồn như tho, làm cho chàng ta, riết đáo đầu rẽ, phải ngửa cõ chịu đèn bay tru. Than ôi! nhân-tinh

trực ra, da

m, cùa hanh, c
oc lai. Ngay sau cùa ứng Nguen-xuan-Tieu, trong bốn truyện này, cũng là một dạng nam nhân chí chí, bách diên tho-sanh, học-thuc-có, trung-bản-vàng do chuc Tân-khoa, nhưng mà tiếc thay cho chàng mang lot cùa quan-Trang, sao lòng du học dor quan-sùng-ninh ma di cùa ir van-nien ! ?

Truyện này, sự-tich tuy van-tac, song gồm dù trung-hieu, ái-tinh, gian-nuinh, ta-tay, v.v... cũng đang khen cho ta-gia khai sap-bay, tại nay tu dae-de, tuy chàng sinh-tu kip cac birc va phach dia-gia, nhưng chàng phải một lối văn chung-thang thu vi, khem-như gi.... Hiện nay, thanh-dao-trang vu, han-van-thoi-bo; birc nǚ-lau nhò-hoc như Ho-nuong-day, thời tu it eo. Bi-nhan-van-biet-cùa nǚ-xuat ut the-gia phu-quí, le-nghia chi-món, phan-lien, bô-dang-hanh da-danh, them duoc tu-diem bô-van-chit-trong kien-thuc. Bi-nhan chàng-dám-nhiều-lời-bao-chuôt cai-sir-hoc và cùa dire-hanh của Hô-nor-gia-gia-cuon-Cô-Nguyệt-Hương" nay ra day chi en-tam; vi-nhan chi xin qui vi-nam-nữ trong lục-chau, luc nua-va de-mat ven cuon-tieu-thuy i cao-mi-nu-xuu van moi-lan-thu như di thi du ro tai-bô của co-do.

Bri-chung cam-cai-thanh-tinh-cua co-giри cho mot cuon "C. N. H." noi tren day, vay bi-nhan xin-de it loi giri-thuc-en-yu-chu-ton ve binh-truyen "C. N. H." ma xin tang co mot bai thi dai-truyen nay nhu-vay:

Bil-nghiep nioi suc birc danh nhu
Huong uoc u sang phan nǚ-lau...
Bir-tuyen uoc-tinh van-nhau-nhuan
Tua-roi dan-nghia tị tron-phu
Nguyet-Huong trung-chinh Thien.
(nhan-tang)

Nuon-Tieu tay ta Ngay-hu tra
Bim-ting cùa tui khen-khoe-san
Lanh-hu... chut-tho-thoi ru...
Du-an-nue-Puoc
v.v... Bao-Canthor

Tuần-phong-dao-tac

Lúc nay nhà-nông của Annam ta đã gát cay-mang phan-roi. Người nào gian co-ox ua thi lo tu hú dấp-sán cát-nha, con-ké-nghéo-nán-lao-dòng thi-tinh-suot-mùng-dòng-cứa-giờ-cho-cóm-má-dì-xuống-miết-Ba-xuyen-quá Cánh-den-dung-kiem-noi-não-có-lúa-sör-mang-lam-nur-nam-thau-kien-tha-hoay-lág-tien-dem-về-an-Tết và sám-quan-đo-dang-lâm-mùa-khở.

Vây nén trong các-làng ở xa Chau-thanh-thuong có nay-sanh-nhiều-bon-vô-tu-ay-bọn-nó-lù-agiru-vô-cảng-er-không-có-gia-thé-dưới-túi-chi-cùa-pà-cùng-không-có-nghé-nghiep-má-nuôi-mieng, hàng-ngay-nương-theo-song-có-bac, qui-tru-chó-nay-lám-tiệc, chò-no-cung-ly, cho-no-say-rồi-mới-ý-co-ông-men-tò-chiêc-nêu-mái-bay-phu-rang-gian-giao-dòn-dutherford-ván-mi-phinh-ga-hán-doa-nghiêp-má-lagy-cua-hoac-núia-dêm-tám-tối-thi-dao-hơn-cùa-búc-lói-của-nghiêp-dương-yeu-giác.

và! cái-nghé-dé-tiên-của-bọn-vô-tám-nay-day-rất-là-dai-hai-cho-nghiêp-ở-cái-va-Chau-thanh-lâm!

Tháng này là tháng hép dân-nghéo mà ai-có-gáp-dền-cái-rủi-ro-dẩy-thì-có-thể-nó-mà-lo-sám-lại-như-cũ-cho-kiep-dược, may-là-kiem-só-tiến-dặng-dáp-dồi-qua-nhà-tháng-thi-thoi. Chờ-dầu-có-tiến-dù-mà-sám-quan-sám-ho-cho-lành-lé-mà-mặc. Ké-vô-tâm-này-thì-cứ-vui-cùi-lý-lắc-quan-ao-nhâm-nha-chó-nào-có-biêt-thuong-ai, nǎo-có-lo-gi-nước-nghéo-dân-mặc, nǎo-có-chút-lòng-tưởng-dến-nghiêp-thán-oán-vợ-sau-con-khóe!

Thiет-nghị ngán ngầm cho cái-dời-lâm-đu-thì-không-lo, dè-trong-mong-ai-có-tiến-thì-lập-mưu-thần-chuoc-quí-mà-giết-của-nghiêp. Uớc-ao-linh-quan-trên-mù-lòng-róng-cái-truyn-linh-khắp-các-quân, các-lòng, dâng-trát-cho-các-viên-chuc-trong-lòng-và-các-dòn-linh-lòng-phai-du-biển-tuần-cho-ughiêp-nhắc-mà-bắt-cho-dặng-bọn-bắt-luong-ay-mà-phai-lời-nó-cho-nó-bô-bởi-cái-binh-ay. Nếu-dè-tai-diếc-mặt-i-tai-bon-bát-luong-này-nó-còn-trá-tron-hoi-trong-lòng-trong-xóm-thi-hai-lâm!!!

Mong-thay! mong-thay!
DING-NÀ-Puoc-le THÉ-BÉU

Thè-thượng-vò-nan-sự

Lam-nghi-ri-ở-dời, thấy-dù-chàng-bấy-lam-sự, thấy-khô-chàng-lấy-lam-kinh, mới-rò-dùng-anh-hung-hào-kriet. Dung-lam-hao-kriet, thi-danh-tiếng-dé-vé-sau, ké-thì-giay-dung-nên-thé-thời, tung-hoanh-trong-vò-triu, người-thì-lập-nên-công-nghiep, tò-diều-cho-nou-sóng, hiem-či-các-dừng-hiển-xưa, dè-giay-cho-ta-trau-minh, giù-phân. Như-vây-ua-nay-hay-còn-có-ké-thường-than-ràng: "tôi-không-có-sức!"-ay-rõ-la-phu-nữ-chi-nginx-chờ-lời-nói-nam-nhi-dâu-có-lé?

Và-lai-có-câu: "Thế-gian-vò-nan-sự, nhou-tâm-tự-bát-kien" nêu-ta-có-chi-kiem-tiem, các-cuộc-trong-trần-có-chi-ràng-nan-sự? Nếu-khắp-trong-trời-dắt-nghiêp-nghiêp-dù-nói-ràng: "tôi-không-có-sức, thi-có-dâu-mà-tau-hay, tau-lan, xe-lùa, xe-hoi..... doat-lao-hoa; thiên-cơ, bùy-dù-món-dè-cho-nghiêp-tiến-dụng-dó! Ay-là-bùu-phận-nghiêp-thuong-tri... còn-như-chung-ta-dây, tuy-là-ba-chứ-têm-nhem, chở-cũng-có-lé-biết-nên, hí, vinh, nhuc. Biết «nén»-ràng-quí, biết «vinh»-ràng-hay, làm-chàng-dặng-«nén»-thì-rất-đồng-sanh-nơi-trần-thé. Tôi-dám-chắc-ràng-ở-dời-này-ni-cũng-có-thể-làm-nên-dược-cùa-dù-nên-không-ia-tại-minh-thoi, nêu-minh-tri-chi-thì-việc-dầu-khô-gì-cùng-nên-dược, cùa-minh-không-dược-tri-chi, thấy-tóng-công-việc-của-minh-làm-có-mây-gi-lòi-thoi-mà-minh-sanh-lòng-mảng-chí-thì-việc-dầu-danh-dược. Tuy-có-câu-ràng: "chi-công-mài-sắc-chiêng-nay-nên-kim" là-vậy-dó.

Chung-ta-dây-còn-dang-thieu-nien-là-huôi-bay-nhây, là-lúc-hòn-nam-lòn-bát-dè-duy-tri-lo-lập-công-nghiep-với-dời. Ta-chờ-thay-sir-kì-lời-thoi-mà-ta-dòn-rắng-khở, ta-không-chiêu-lâm-dè-ho-hông-cùa-dời-ta.

Tôi-xin-nhắc-lại-rắng-ở-dời-này-chàng-có-gi-khổ-lâm-cả, nêu-ta-rắng-lâm-thì-tự-nhiên-dè-dược, cùa-ta-hàn-dò-nhí-phê-thì-chàng-bao-giờ-nên, ấy-là-khở-vây. Nói-tóm-lại-ta-không-chiêu-lâm-nó-mời-ra-lé-khở, nêu-ta-rắng-chí-tâm-thì-tự-nhiên-nó-trò-ra-dè. Vây-sự-dè-khở-ở-dời-này-dều-tai-nơi-ta-cá. Ta-muôn-nói-khở-thì-thái-trung-ta-muôn-nói-dé-cùng-không-sai.

Sự-khở-lâm, sự-nên-lâm-dều-tai-nơi-ta-mà-ta-dâ-biêt-dè-là-sướng, nêu-là-hay-thì-tưởng-lai-ta-không-sao-tranh-khở-ham-muôn-hai-dều-dó, vây-ta-dâ-ham-muôn-thì-ta-phai-rắng-làm-cho-dòn-việc-của-ta-muôn-lâm-thì-có-ngay-ta-cung-dợt-dược-cái-mục-dich-của-ta-vây.

Tan-van-Quan-Ngoe
Phong-lac-Camau

Gia-dinh-bi-kịch

Một-ông-Quan-năm-Áo-le-giết-vợ

giết-con-rồi-toan-dot-nha-ma-tu-tu

Mới-day-tai-thanh-Londres-là-kinh-

dò-nước-An-lê-mời-xay-ra-một-tan-bi-

kịch-trong-nha-một-vị-quan-năm-A-

lê; bi-kích-này, ai-nghé qua-cùng-lây-khóc-hòa. Tôi-mời-hỏi: ua-vây-rồi-anh-rắng, một-gái-các-họng-thập-phần-tu,

nhứt-phần-sanb, xin-quan-lon-mở-hai-hai-ra-tay-cứu-giúp. Dè-dau: kinh-quan-luong-y-zem-xét-vít-tich-của-nàng-rồi, ngai-bèn-cười-ré-lên-rồi-nói:

- Tè-rá-anh-không-có-thi-ký-ay-hay-ko-gi-dâu-mà-sợ, mót-vi-tri-dic-da, chờ

cuốn-họng-hay-còn-nguyên; nói-doan,

ngai-bèn-may-vít-tich-lại, bắn-bó-xic

thuốc-cho-nàng, giay-lác-nàng-ngo

dây-xem-tưởng-mạo-cùng-binh-thuong,

nhung-mà-nàng-cùng-còn-nói: ai-biêu

chí-nói-tuc-tui, tu-chang-các-họng!

THÔNG-CẨM (lai-cão)

DÚA RƯNG CHIỀM XƯỜNG

Lúc 5 giờ chiều ngày 3 Décembre

1926, tên Nguyen-van-Giai-bơi-một-chiếc

träch-Bang-tang, lúc-bơi-ngang-cây-dừa

rồi-dau-trái-dừa-sóc-núi-lai-rưng-nay

chiếc-xuồng-phai-lật-chiêm. Tên Giai

la-dượ-một-tiếng-tiếp-cứu-rồi-đòn-con

má-lợi. Ông-phân-rạch-thi-sau, 2-tay

mác-đòn-con, cùa-2-cái-chợp-lup

xuống-giòi-lén-cho-bót-ngoét-dó-thoi.

Lúc-tên-Giai-la-tiếp-cứu-thì-có-tên

linh-Nguyen-van-Chieu-ở-dòn-Thời-

long-ngo, nén-lát-dát-chay-dến-nhay

xuồng-sóng-và-la-xuồng-chiêm-rồi

lội-ri-má-vết, xóm-gièng-chay-dến

thuỷ-tên-linh-Chieu-lội-ri-dừa-cha-còn

tên-Giai-vô-bờ.

Máy-thay-cho-cha-con-tên-Giai-nếu

tên-linh-Chieu-không-nghe-chay-dến

má-cứu, thi-đi-một-lát-phai-chết-dao

rồi-dó!

Nghe-dùu-Huong-quán-làng-Thời-

long-hay-dược-chuyen-nay-bèn-dòi-nội

vụ-lam-khai-chay-cho-quan-trên-hay.

Vậy-cùi-xin-quan-trên-xét-công-cho

tên-linh-Nguyen-van-Chieu-bau-chür

cùng-giay-ban-khen-chi, chờ-từ-ngày

tên-linh-Chieu-về-thú-dòn-Thời-long

(Omôn), đến-giờ-thì-thay-làm-nhiều-viec

ngià-khi, giu-tròn-phân-sự-làm-tôi

cung-nhà-nước. Rất-mong-thay.

LE-DINH-MINH (Thời-long)

MỘT CÁI TỬ THI VỎ PHƯỚC

Hôm ngày 15 Novembre 1926, khi

một-trời-sắp-làm, bong-tô-rang-lên-trời

thanh-bach-tốt-tươi, trang-trong-giò

mát-tôi-cùng-bạn-tôi-có-ý-muốn-du

trắng-du-thủy-nên-tinh-cùng-nhau,

kiêm-ghe-chèo-qua-cù-lao-Tranoc-cho

bết-nơi-và-luôn-dịp-giải-sầu-trong-một

lúc. Khi-di-cùng-ngò-là-sự-ngoan-canh

này-có-thể-giúp-tôi-bởi-thảm-làm-vui

dặng-một-dỗi-giờ. Nào-dè-dâu, kh

gần-dến-còn, ghe-hầu-kè-mé-thinh

linh-thay-chuyen-càng-thêm-āo-não!

Mà-chuyen-gi-day? Chàng-chi-là, hai

tôi-chợt-thay-một-cái-tử-thi-nǎm-gần

mé-nước, sóng-dập-giò-dùa-núra-rà-núra

còn, thay-mà-thảm-thuong-cho-kè-vì

dau-bô-mang! Vì-tanh-toc-mach-muon

truong-có-sự-nên-khi-trò-về-nhà-lôi-có

y-dò-thâm-hoi-hang. Ma-hội-ai? A-à

việc-nước-(dưới-sóng)-thì-chắc-mấy,

bắc-cầu-tóm-rõ-biết.-Chứng-hỏi-ra

thì-mới-rõ-ràng: từ-thi-āy-võn-của

một-nhân-dân-bà, vì-qua-sóng-cái

lúc-giò-dòng-nêu-phai-bị-lượng-sóng

vô-tinh-làm-hại, rồi-trò-lập-lại-vàm

Tranoc-hom-10-Octobre-1926-day. Lúc

ñay-cùng-nhó-chú-cái-Huong-di-biên

về-gáp, nén-lien-phí-báo-cho

nhà hàng bán cơm Tây

MỚI LẬP TẠI

TRUNG-CHÂU LƯ-QUÁN

KÍNH TRÌNH QUÍ KHÁCH RỘ:

Tôi mới lập tại Trung-châu lư-quán (Hôtel Central) một nhà bán cơm Tây và rượu Tây, tôi có kêu được một người nâu ăn Hải-nâm thiệt là một tay nâu ăn thiện nghệ trước kia có làm chef đầu bếp tại nhà Xet các quan vò trên Saigon.

Tôi có làm mái hiên để quý khách uống rượu, mái hiên này nhờ được ở giữa hai đường đại lộ vĩ lại cao ráo, nên mả tmè không đầu bằng. Có nhiều vị ở Saigon Cholon xuống Cantho, đến nhà hàng TRUNG-CHAU thấy cách chưng bày yến khéo và hành khách vò ra dòng đào thì đặt tên là *Continental Cantho*.

Khăn ăn nắp bàn và mọi vật trong nhà hàng đều vèng vang tinh khiết luồn luòn, còn trong phòng ăn, tôi có đặt nước máy, để cho quý khách rửa tay, giờ nào cũng có nước.

Kính xin quý khách có dịp đến Cantho tiện bước ghé nhà hàng TRUNG-CHAU LƯ-QUAN một phen tôi sẽ ăn cản tiếp rước.

NHÀ HÀNG TRUNG-CHÂU CANTHO

Kinh cáo

vì thấy lo c' ôn cất lử tể (cho đến đời cái tử thi nhẫn ràng cười hoài) th' thường thấy cho xứng đáng cái công dày dặn làm gương cho công c' úng.
L. X. T. (lai cáo)

Giadinh

XE HƠI ĐỨNG NHÀM NGƯỜI TÀ

Ngày ..... Décembre 1926, có một cái xe hơi hiệu Peugeot của một người tay nào đó không biết số xe C 7434 ở miệt Saigon c'ay vò Gia-dinh di vừa đến ngã ba trước trường Mỹ-thuật; gặp một cái xe ở miệt Thủ-đức chạy về, hai cái chạy cùng man. Khi vừa trời tối, cái xe trên Thủ-đức lách qua phia tay phải là phia thuận còn xe của người tay đó di sai luat (tù di phia bên trái).

Bùi cho xe trên Thủ-đức vừa chém lỗ ra ngoài. Người tay túng thế phải

lách vỏ lè, dụng nhầm một câu học sanh tên T... học trường bốn-quốc 1er Année X. 2, đương lừng nói chuyện với người anh em trong lè. Khi dùng rồi cho xe chạy luôn không xuống nói phải quay đầu chỉ cùng cậu bé học sinh ấy cả. Thật là nhẫn tâm quá

Người học sanh bị thương tích cung nhiều. Việc còn thưa đến sở tuần-cảnh Gia-dinh.

TẤN-DAT

Sắc cảm hào hiệp

Tiếp dảng hòng thiệp của anh ban là M. Nguyễn-van-Sen mời dù li tiếc ngày 25 và 26 tháng mười một Annam năm Bình-dân. Vì trong 2 ngày ấy ông thưa của ban tôi eo dinh hồn nhưn cho người.

Vậy tôi xin coi lời cảm ta ơn bạn thành tình ta có và cảm ơn cho hai họ. Trăm năm ký đẹp duyên hồn. Ngàn thuỷ biển giày tờ tóc

Vậy có thơ rằng:
Mừng thay quân tử gặp thuyền-quyền
Cầm sác từ đây đã phi nguyên.
Loan-phụng hiệp bầy duyên cá mực
Trăm nam dâm-áu phúc nhà yên

Lê-minh-Thuần,
Rach Tham-tường Cantho

Tôi mới tiếp dảng hòng thiệp của vợ chồng ông Nguyễn-thanh-Lâu; Nghiệp-cửu ở lang Tân-an (Cantho) cho hay ràng ngày 25 và 26 tháng Décembre 1926 nhằm ngày 21,22 tháng 11 Annam Ông có định chức vụ qui cho con gái thứ ba của ông là Nguyễn-thi Ba ket duyên tò tóc cùng M. Nguyễn-van-Lợi là tình lang của ông Huyền (Honoraire) Nguyễn-van-Tiền đương kiêm thông ngôn chánh ngạch phòng văn quan Biện-lý (Cantho).

Vậy tôi rất cảm ơn vợ chồng ông Nguyễn-thanh-Lâu có lòng buộ cổ và mừng cho hai suối già được rõ hiền dẫu thảo và chue mừng cho chàng rõ cỏ dẫu gái sác trai tài, chau-trần phổi hép.

Dâng-hà-Phước kinh ba

ÔNG NHÂN THIÊN-CỘNG
Tác giả: PHẠM-THẾ-TRUNG

(Tiếp theo)

Cuộc tổng chung bà Trần-thị xong xuôi rồi, ông Huyện Tường trở về Tân-an, bà huyện vui mừng chẳng di xam-rí vè, khi sấp đặc đồ dat vào nhà rồi, bà huyện ngồi lai bén hỏi thăm: sao ông? đám tang của bà Thông-Mảng khi rình rang lâm hố?

— Lẽ tự nhiên, có tiền muốn làm gi cung đờ....

— Ông nói niết! dù biết có tiền muốn làm bao lớn cung được, nhưng mà; phải biết xài đồng tiền, làm cho phải edeh, thi mới khỏi tiếng thiên hạ dì-ghì cho.

— Để hồn ông Thông-Mảng là người có học-thức, lại cung thạo việc làm, phải

có bà di bà coi, sau đó sáp đạt có thử-lú, trong ngoài đều yêm-lặng như lò, không nghe mìn trong mìn làm xao động bao giờ. Thật là một đám tang rất trung-edeh. Bấy lâu nay: tôi cũng từng đị dữ nhiều đám tang nơi nhà danh giá mà đám nào được nghiêm chỉnh như đám tang này. Trong mấy bữa quàng lịnh cẩn tai nhau, đều có thân thuộc bằng hữu đến diệu-lê phùng-lê luân luôn đêm ngày, tuy là rình-rang mà có trát-tát lám.

— A lột nghiệp bà Trần-thị quâ, nghe nói bà đau không đầy 2 ngày rồi kể mất. Vợ chồng bà Thông-Mảng khi có con cháu đồng giờ hả?

— A, bà nói tôi mới nhớ, vợ chồng ông không có con cái gì; tuy là không có mà cũng như có, vì ông bà có nuôi 2 đứa con nuôi, một trai một gái dìa con gái năm nay độ chừng 10, 20 tuổi, nhan sắc đẹp-de, tướng di tướng dáng

xem phải gđi có nét-na lâm. Hôm nọ, lúc đóng quan, nó bước ra lầu dualinh cửa của bà già nò, lối thay tôi đánh lồng quát, nói đù vè nhả tính lại với bà rồi cậy mai đến nói với anh t'vong-Mảng lâm suối với ảnh, với con gái của ảnh cho thàng Hành minh. Tôi coi con dò nò xứng với thằng nhô ở nhà lâm a bà!

— Cơ khò, đây nè(bà huyện dù ở trầu tên lấy 1 cái thơ trao ra rồi nói) cái thơ của thàng Hành nò gởi vè, tôi tiếp được 2 bút-rày.... May chót nứa tôi quên phuc di rồi đó.

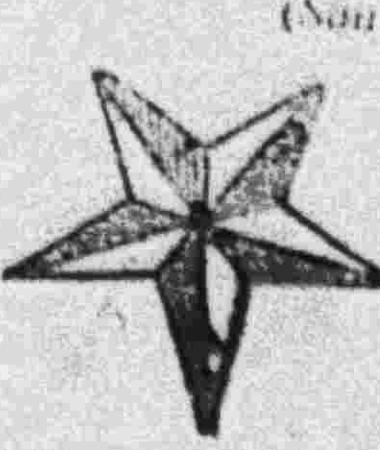
Ông Huyện với tay lây cái thơ, miêng chium-chiem cười dường như ông rất vui lòng mà thấy được thơ của con ông gởi về vậy. Ông bèn xé thơ đọc cho bà nghe như vậy:

Hà Nội, le 7 Mai 1909.

Kinh thâm cha mẹ được bình yên

«phản con ở nơi trường cung được vạn «hạnh thí thế nào mà vẹn giữ tiết-trinh ssur an-hảo. Đây con kính lời vè thra «cùng chảng cho được! Bởi có cảm hồn «cho cha mẹ rõ; năm nay con sẽ thera anh-sắc, hể hồn ác dire, nén chí trong «trường, và iai còn chảng mắng ngay «cuộc sanh đối hiếp, hia phải de-dac mà «nhàa thi tới kỵ thi, nén chí cách chừng «chọn lựa cho phái chò, để khai hoa «hòn vải thắng rồi, con không có gđi «hận vè sau nua gáy thanh mát cùi già «tho từ chí cho cha mẹ dire, làm cho «cha mẹ mỏi lồng trong đợi. Con xin «cam chịu tội, cầu cha mẹ thứ dung, vì «con mắt lo ôn-cố học-hành cho kịp «chung ban trong kỵ thi tới đây.

«Con có tiếp dảng 4 cái thơ của «cha mẹ gđi ra và một cái mandat 100\$ «con đà lánh rồi. Trong thơ trước-cha «me có nói dưng do chđ được la bê già «thết cho con, việc đó là từ nơi cha me «định liệu thế nào con cung cam theo «ý. Con xin thura ràng: việc vợ chồng «con trường chảng cần chi bóng sác, «miêng là được một gđi sinh nơi nhâ «dire-hanh hưu-giáo, biết ven dao tung uph là tốt. Bóng sác mà không dứa,

Nhue-nhi kinh hai thi
Lê-VĂN-HẠNH
(Sau ve triep)

CỘ ĐẢNG CẤP ỦA HỘI BÁU XẮO MỸ NGHỆ HANOI BANG KHEN
DIPLOME DE MERITE EXPOSITION DES BRAUX ARTS DE HANOI 1922

Cordonnerie - Chapellerie - Tonkinotice

GRAVURE SUR MÉTAUX ET MARBRE

NGUYEN CHI HOA

83 Rue - Catinat - Saigon

Kính cung QUÍ-VỊ dâng rõ. Tiệm tôi có 30 lô giày BẮC-KỶ giới BỐNG GIÀY, LAM NON theo kiểu ÁU-CHÂU kinh thời. GIAY đóng bằng DA-TÂY hớt, NON làm bằng CÂY-MỘP thiết nhẹ, lớp NIXAM, BỐ TRẮNG VÀ BỐ-VÀNG dò kiều. Tôi cũng có thô KHẮC CON-DẦU BỐNG VÀ CHẠM MỘ-BIA BA CẨM-THẠCH ĐẾ MA. TÔI ĐÃ BẢN-SI & LỤC-TINH thiệt chiểu, dà có nhiều vị rất tin cậy và khôn ngợi NON VÀ GIAY của tôi am thiệt kỵ sang và giá lại rẻ hơn chỗ khác nữa. Tôi cũng có BẢN GIAY-DA DA LĂNG GIĘP DA LĂNG VÀ NHUNG dù màu GUỐC BẮC-KỶ SƠN-BEN QUAI-NHUNG QUÍ VĨA xin viết thư và thương nghị tôi sẽ hỏi am lập tức có giá BẢN-SI riêng thiệt re chia tốn chiểu cù cho việc buôn bán của BỐNG-BANG ta được thanh lợi trong cuộc cạnh tranh này tôi hứa lòng cảm ơn.

NGUYEN-CHI-HOA, Kính mời

Giá rẻ!!! Giá rẻ!!!

KINH CUNG QUÍ-VỊ RỜ:

Bản-hệu mới tiếp dặng
nội kỵ viết kẹp theo túi
ao "Porte plume à rése
voir" à re enlissage
automatique, có ống
baug métal nice è dep
âm, không thua gì các
bản-hiệu khác.

Giá định bão rẽ, mỗi
cây.... 0\$60

Ai mua nhiều về bán
lại 12 cây, giá chắc
là.... 6\$00

Thư viết này không
phai xáu mà bão rẽ, cũng
là viết của các xưởng
Langsa gửi qua, nếu gìn
giữ kỵ càng thi công
dùng làudang.

Ký này lại không bao
nhieu như quí vĩ cần
dùng viết thư đến mua
mua mua kéo hết.

Xin để thư và mandat
cho:

M. BỐ-VÂN-Y

Quán-ly An-quán An-Hà
Cantho.

Hai thư thuốc hay

Thuốc "TƯỜN-TÂM CÁI KHÍA HƠN" là
một thứ thuốc vị khí ôn-hòa chẳng luận
giá tré, dànong dàn-bà mới ho, hoặc ho
lau, ho lao, ho ra máu ho có đàm, ho sán
hạn, dùng nó trong vài ngày thì thấy
giảm hẳn. Chẳng biết bao nhiêu người
đã dùng rồi, đều gởi thư đến khen ngợi

chẳng cùng. Cách dùng thi khi mua
thuốc số có gởi tọa cho cứ de theo đó

Gia sản hộp nhỏ 5 miếng....0.30

Hộp lớn 10 miếng....0.50

Thuốc "TƯỜN-TÂM CÁI KHÍA HƠN" là
một thứ thuốc vị khí ôn-hòa chẳng luận
giá tré, dànong dàn-bà mới ho, hoặc ho
lau, ho lao, ho ra máu ho có đàm, ho sán
hạn, dùng nó trong vài ngày thì thấy
giảm hẳn. Chẳng biết bao nhiêu người
đã dùng rồi, đều gởi thư đến khen ngợi

chẳng cùng. Cách dùng thi khi mua

thuốc số có gởi tọa cho cứ de theo đó

Gia sản hộp nhỏ 5 miếng....0.30

Hộp lớn 10 miếng....0.50

Thuốc "TƯỜN-TÂM CÁI KHÍA HƠN" là

một thứ thuốc vị khí ôn-hòa chẳng luận

giá tré, dànong dàn-bà mới ho, hoặc ho

lau, ho lao, ho ra máu ho có đàm, ho sán

hạn, dùng nó trong vài ngày thì thấy

giảm hẳn. Chẳng biết bao nhiêu người

đã dùng rồi, đều gởi thư đến khen ngợi

chẳng cùng. Cách dùng thi khi mua

thuốc số có gởi tọa cho cứ de theo đó

Gia sản hộp nhỏ 5 miếng....0.30

Hộp lớn 10 miếng....0.50

Thuốc "TƯỜN-TÂM CÁI KHÍA HƠN" là

một thứ thuốc vị khí ôn-hòa chẳng luận

giá tré, dànong dàn-bà mới ho, hoặc ho

lau, ho lao, ho ra máu ho có đàm, ho sán

hạn, dùng nó trong vài ngày thì thấy

giảm hẳn. Chẳng biết bao nhiêu người

đã dùng rồi, đều gởi thư đến khen ngợi

chẳng cùng. Cách dùng thi khi mua

thuốc số có gởi tọa cho cứ de theo đó

Gia sản hộp nhỏ 5 miếng....0.30

Hộp lớn 10 miếng....0.50

Thuốc "TƯỜN-TÂM CÁI KHÍA HƠN" là

một thứ thuốc vị khí ôn-hòa chẳng luận

giá tré, dànong dàn-bà mới ho, hoặc ho

lau, ho lao, ho ra máu ho có đàm, ho sán

hạn, dùng nó trong vài ngày thì thấy

giảm hẳn. Chẳng biết bao nhiêu người

đã dùng rồi, đều gởi thư đến khen ngợi

chẳng cùng. Cách dùng thi khi mua

thuốc số có gởi tọa cho cứ de theo đó

Gia sản hộp nhỏ 5 miếng....0.30

Hộp lớn 10 miếng....0.50

Thuốc "TƯỜN-TÂM CÁI KHÍA HƠN" là

một thứ thuốc vị khí ôn-hòa chẳng luận

giá tré, dànong dàn-bà mới ho, hoặc ho

lau, ho lao, ho ra máu ho có đàm, ho sán

hạn, dùng nó trong vài ngày thì thấy

giảm hẳn. Chẳng biết bao nhiêu người

đã dùng rồi, đều gởi thư đến khen ngợi

chẳng cùng. Cách dùng thi khi mua

thuốc số có gởi tọa cho cứ de theo đó

Gia sản hộp nhỏ 5 miếng....0.30

Hộp lớn 10 miếng....0.50

Thuốc "TƯỜN-TÂM CÁI KHÍA HƠN" là

một thứ thuốc vị khí ôn-hòa chẳng luận

giá tré, dànong dàn-bà mới ho, hoặc ho

lau, ho lao, ho ra máu ho có đàm, ho sán

hạn, dùng nó trong vài ngày thì thấy

giảm hẳn. Chẳng biết bao nhiêu người

đã dùng rồi, đều gởi thư đến khen ngợi

chẳng cùng. Cách dùng thi khi mua

thuốc số có gởi tọa cho cứ de theo đó

Gia sản hộp nhỏ 5 miếng....0.30

Hộp lớn 10 miếng....0.50

Thuốc "TƯỜN-TÂM CÁI KHÍA HƠN" là

một thứ thuốc vị khí ôn-hòa chẳng luận

giá tré, dànong dàn-bà mới ho, hoặc ho

lau, ho lao, ho ra máu ho có đàm, ho sán

hạn, dùng nó trong vài ngày thì thấy

giảm hẳn. Chẳng biết bao nhiêu người

đã dùng rồi, đều gởi thư đến khen ngợi

chẳng cùng. Cách dùng thi khi mua

thuốc số có gởi tọa cho cứ de theo đó

Gia sản hộp nhỏ 5 miếng....0.30

Hộp lớn 10 miếng....0.50

Thuốc "TƯỜN-TÂM CÁI KHÍA HƠN" là

một thứ thuốc vị khí ôn-hòa chẳng luận

giá tré, dànong dàn-bà mới ho, hoặc ho

lau, ho lao, ho ra máu ho có đàm, ho sán

hạn, dùng nó trong vài ngày thì thấy

giảm hẳn. Chẳng biết bao nhiêu người

đã dùng rồi, đều gởi thư đến khen ngợi

chẳng cùng. Cách dùng thi khi mua

thuốc số có gởi tọa cho cứ de theo đó

Gia sản hộp nhỏ 5 miếng....0.30

Hộp lớn 10 miếng....0.50

Thuốc "TƯỜN-TÂM CÁI KHÍA HƠN" là

một thứ thuốc vị khí ôn-hòa chẳng luận

giá tré, dànong dàn-bà mới ho, hoặc ho

lau, ho lao, ho ra máu ho có đàm, ho sán

hạn, dùng nó trong vài ngày thì thấy

giảm hẳn. Chẳng biết bao nhiêu người

đã dùng rồi, đều gởi thư đến khen ngợi

chẳng cùng. Cách dùng thi khi mua

thuốc số có gởi tọa cho cứ de theo đó

Gia sản hộp nhỏ 5 miếng....0.30

Hộp lớn 10 miếng....0.50

Thuốc "TƯỜN-TÂM CÁI KHÍA HƠN" là

một thứ thuốc vị khí ôn-hòa chẳng luận

giá tré, dànong dàn-bà mới ho, hoặc ho

lau, ho lao, ho ra máu ho có đàm, ho sán

hạn, dùng nó trong vài ngày thì thấy

giảm hẳn. Chẳng biết bao nhiêu người

đã dùng rồi, đều gởi thư đến khen ngợi

chẳng cùng. Cách dùng thi khi mua

thuốc số có gởi tọa cho cứ de theo đó

Gia sản hộp nhỏ 5 miếng....0.30

Hộp lớn 10 miếng....0.50

Thuốc "TƯỜN-TÂM CÁI KHÍA HƠN" là

một thứ thuốc vị khí ôn-hòa chẳng luận

giá tré, dànong dàn-bà mới ho, hoặc ho

lau, ho lao, ho ra máu ho có đàm, ho sán

hạn, dùng nó trong vài ngày thì thấy

giảm hẳn. Chẳng biết bao nhiêu người

đã dùng rồi, đều gởi thư đến khen ngợi

chẳng cùng. Cách dùng thi khi mua

thuốc số có gởi tọa cho cứ de theo đó

Gia sản hộp nhỏ 5 miếng....0.30

Hộp lớn 10 miếng....0.50

Thuốc "TƯỜN-TÂM CÁI KHÍA HƠN" là

một thứ thuốc vị khí ôn-hòa chẳng luận

giá tré, dànong dàn-bà mới ho, hoặc ho

lau, ho lao, ho ra máu ho có đàm, ho sán

hạn, dùng nó trong